Anul al 68-lea

4 PAGINI 4 LEI

P

Nr. 214 Joi 13 Septembrie 1951

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Ad-ţiei Poştelor şi Telecomunicaţiilor No. 20.064/939

ABONAMENTE CAPITALA
Lei 100 pe lună
Lei 300 „ 3 luni
Lei 600 „ 6 „
Lei 1200 pe 12 luni
Plata prin Centrul de Difuzare a Presei
Str. Const. Mille 14
Tel. 5.28.90.

UNIVERSUL

ABONAMENTE PROVINCIA
Lei 100 pe lună
Lei 300 „ 3 luni
Lei 600 „ 6 „
Lei 1200 pe 12 luni
Plata prin Centrul de Difuzare a Presei din capitalele raioanelor

Apare sub conducerea unui comitet

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10.

Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

COOPERAŢIA MEŞTEŞUGĂREASCĂ ÎN NEINCETAT PROGRES

In prima decadă a lunii Octombrie se va ţine la Bucureşti primul Congres pe ţară al cooperaţiei meşteşugăreşti, casnice şi de invalizi. In vederea Congresului, unităţile cooperatiste şi-au ţinut adunările generale între 15 şi 30 August pentru alegerea împuterniciţilor la conferinţele unionale, care au început la 9 Septembrie şi se vor încheia la 16 Septembrie, cu desemnarea delegaţilor participanţi la Congres.

Având ca sarcină principală constituirea organului superior de conducere care va purta numele de „Uniunea Centrală a Cooperativelor de Producţie Meşteşugărească, Casnică şi Invalizi", Congresul va fi în acelaş timp un bun prilej pentru examinarea în spirit critic şi autocritic a activităţii şi realizărilor de până acum şi pentru stabilirea metodelor celor mai indicate de lucru în vederea înlăturării greutăţilor şi lipsurilor constatate, spre a se netezi astfel drumul îndeplinirii şi depăşirii sarcinilor atribuite cooperaţiei meşteşugăreşti prin Planul Cincinal.

E locul să menţionăm aci că munca meşteşugărească, atât de neglijată şi de vitregită sub vechile regimuri, se bucură azi de tot sprijinul şi de toată încurajarea conducerii de Stat, găsind în cooperaţie un mijloc ideal de afirmare, învederată de altfel cu prisosinţă prin desvoltarea extraordinară pe care a luat-o în scurt timp reţeaua unităţilor de producţie meşteşugărească în ţara noastră, prin valoarea în continuă creştere a produselor oferite pieţii şi prin utilitatea serviciilor ce prestează. Dela numai câteva zeci de unităţi, câte se puteau număra înainte de 23 August 1944 — şi acestea funcţionând mai ales în Transilvania, — Cooperaţia de producţie meşteşugărească totalizează azi peste 800 de unităţi, cu peste 100.000 membri cooperatori. Mişcarea a înregistrat un ritm foarte viu în ultimii 2 ani, ca urmare a Rezoluţiei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 3—5 Martie 1949, care a dat un impuls nestăvilit desvoltării mişcării cooperatiste în genere din ţara noastră. Astfel, la 31 Iulie 1951 numărul cooperativelor meşteşugăreşti reprezenta un procent de 300,2% faţă de cel din 1 Aprilie 1949, iar numărul membrilor cooperatori un procent de 301,3% faţă de cel dela 1 Aprilie 1949. In oraşele şi centrele muncitoreşti din toate regiunile ţării sunt în funcţie 324 magazine de desfacere ale cooperativelor meşteşugăreşti şi un număr de 3.364 de centre şi ateliere de comenzi şi reparaţii.

Cooperaţiei meşteşugăreşti îi revine îndeosebi rolul de a produce o seamă de bunuri de larg consum pe care marea industrie nu este indicată să le producă şi, pe lângă aceasta, să efectueze diverse reparaţii şi să presteze anumite servicii utile masselor largi ale populaţiei. Activitatea ei reprezintă astfel un aport însemnat în economia generală a ţării. Ea aduce pe deoparte servicii directe populaţiei, prin bunurile de larg consum pe care le pune la dispoziţia pieţii şi prin reparaţiunile ce le efectuează la domiciliu sau în atelier, iar — pe de altă parte — aduce servicii de egal folos înseşi întreprinderilor industriale şi diverselor instituţii, prin unele furnituri şi lucrări pe care le efectuează, în interesul acestora, pe bază de contracte.

Funcţiunea pe care o îndeplineşte cooperaţia meşteşugărească în economia noastră naţională câştigă şi mai mult în importanţă şi semnificaţie, dacă ţinem seama că în desfăşurarea activităţii sale ea foloseşte în deobşte surse de materiale şi de materii prime locale, cum şi deşeuri şi materiale pe care industria propriu zisă nu le întrebuinţează şi care mai înainte se iroseau sau erau acaparate, în vederea speculei, de diverşi intermediari.

Fapt pozitiv e că munca meşteşugărească, atingând în unele direcţiuni şi la unele unităţi o foarte înaintată tehnicitate, graţie folosirii din plin a inovaţiilor şi invenţiilor, a ajuns să producă azi articole de specialitate, ba chiar maşini şi unelte de producţie, care mai înainte nu se fabricau în ţară, ci erau aduse din străinătate cu bani grei. Expoziţia deschisă în sala din B-dul Magheru este o sinteză elocventă în această privinţă. Găsim aci pe lângă o diversitate nesfârşită de obiecte uzuale şi de preparate alimentare, multe realizări artistice şi altele de surprinzătoare valoare tehnică. Alături de lacăte şi broaşte du-

Haralamb Ionescu

(Continuare în pag. 4-a)

TELEGRAMA DELEGAŢIEI DE COLHOZNICI, MUNCITORI DIN S.M.T. ŞI SOVHOZURI ŞI SPECIALIŞTI DIN DOMENIUL AGRICULTURII DIN U. R. S. S.

Către

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român

Tovarăşului GH. GHEORGHIU-DEJ

Bucureşti

Părăsind teritoriul Republicii Populare Române, noi, delegaţia colhoznicilor, muncitorilor din S.M.T. şi sovhozuri şi a specialiştilor din domeniul agriculturii din U.R.S.S., vă trimitem un călduros salut.

In timpul petrecut în ţara voastră noi am găsit peste tot o primire caldă, prietenească, din partea poporului român. Vom păstra pentru totdeauna amintirea zilelor pe care le-am petrecut printre oamenii din poporul vostru. Vă urăm sincer succese continui în opera de construire a socialismului în ţara voastră.

Trăiască în veci prietenia de nesdruncinat între poporul sovietic şi poporul român!

Trăiască Partidul Muncitoresc Român!

Trăiască stegarul păcii în lumea întreagă, marele Stalin!

RECEPŢIA DATĂ DE MINISTERUL AGRICULTURII AL U.R.S.S. ÎN CINSTEA DELEGAŢIEI DE ŢĂRANI MUNCITORI DIN R.P.R.

MOSCOVA 12 (Agerpres). — TASS transmite:

După o lungă călătorie prin Uniunea Sovietică, membrii delegaţiei de ţărani muncitori din Republica Populară Română s'au intors la Moscova. Impărţiţi în mai multe grupuri, membrii delegaţiei au vizitat RSS Georgiană, RSS Azerbaidjană, Caucazul de Nord, regiunile Kostroma, Ivanovo, Gorki şi Vladimir. Oaspeţilor li s'au oferit largi posibilităţi pentru a cunoaşte munca colhozurilor, sovhozurilor, SMT-urilor, a instituţiilor de cercetări ştiinţifice şi a staţiunilor experimentale.

La 11 Septembrie, la Ministerul agriculturii al URSS a avut loc o recepţie în cinstea membrilor delegaţiei de ţărani muncitori români.

Luând cuvântul Martin Isac, şeful delegaţiei, şi Teodor Betruc, Ioan Gavrilă, Elena Minea şi Ştefan Badea, membri ai delegaţiei au arătat că în Uniunea Sovietică s'au bucurat de o primire caldă şi prietenească, care le va rămâne întipărită în memorie pentru totdeauna ca o dovadă a prieteniei de nesdruncinat dintre popoarele sovietic şi român. Oaspeţii români au vorbit despre puternica impresie pe care a produs-o asupra lor călătoria prin Uniunea Sovietică.

Ministrul agriculturii al URSS, I. A. Benedictov, a răspuns unor întrebări puse de oaspeţii români.

Semnarea unui acord de colaborare radiofonică între R. P. Albania şi R.P.R.

TIRANA 12 (Agerpres). — Agenţia Telegrafică Albaneză transmite:

La Tirana a fost semnat un protocol de colaborare între Comitetul de Radio de pe lângă Consiliul de miniştri al Republicii Populare Albania şi Comitetul de Radio de pe lângă Consiliul de miniştri al Republicii Populare Române.

Din partea RP Albania protocolul a fost semnat de Petro Kito, preşedintele Comitetului de Radio de pe lângă Consiliul de miniştri al RP Albania, iar din partea Republicii Populare Române de Constantin Dimitriu, vicepreşedinte al Comitetului de Radio de pe lângă Consiliul de miniştri al Republicii Populare Române.

La ceremonia semnării protocolului au asistat Mihail Prifti ministru adjunct al afacerilor externe al RP Albania, Zeki Agolli, şeful protocolului din ministerul afacerilor externe şi alţii.

Din partea legaţiei române a asistat însărcinatul cu afaceri al Republicii Populare Române, N. Djamo.

TRUMAN RECUNOAŞTE CREŞTEREA COSTULUI VIEŢII ÎN STATELE UNITE PARALEL CU SPORIREA PROFITURILOR REALIZATE DE MONOPOLURI

Washington, 12 (Agerpres). — *După cum transmite „United Press", într'un discurs rostit Marţi, preşedintele Truman s'a ocupat de politica bugetară a guvernului american.*

Recunoscând că „cheltuielile guvernului sunt foarte mari", Truman a declarat că „programele de reînarmare reprezintă în anul fiscal curent 70% din totalul cheltuielilor guvernului".

După ce a recunoscut că preţurile au sporit în Statele Unite, Truman a arătat cu cinism că marile monopoluri realizează profituri uriaşe din cursa turbată a înarmărilor. „Societăţile—a declarat el—câştigă mai mult decât oricând şi chiar după ce şi-au achitat impozitele, beneficiile lor sunt totuşi mai ridicate decât oricând".

MINISTRUL APĂRĂRII AL STATELOR UNITE, MARSHALL, A DEMISIONAT

WASHINGTON, 12 (Agerpres). — FRANCE PRESSE transmite:

Ministrul apărării al Statelor Unite, generalul Marshall, a demisionat din postul său la 12 Septembrie.

El va fi înlocuit de Robert Lovett, adjunctul său.

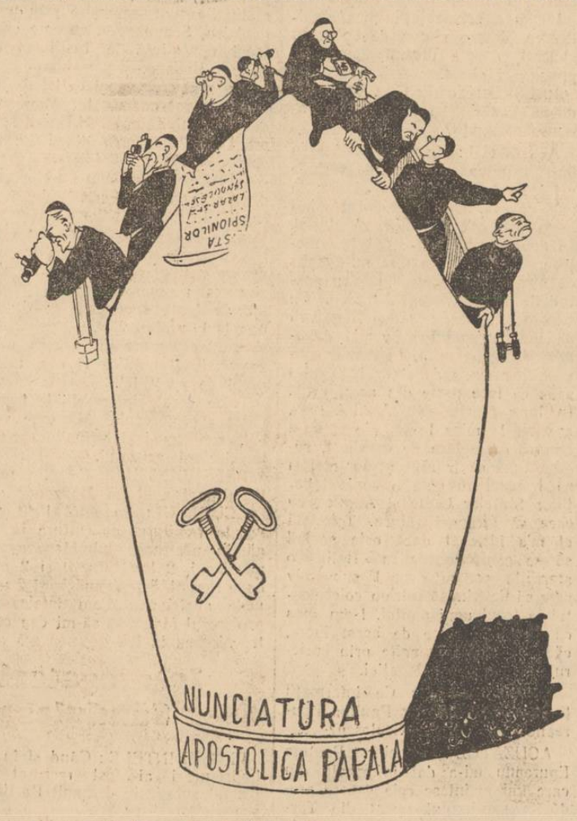

„Prelaţii" şi preocupările lor.

de V. VASILIU

CRONICA EVENIMENTELOR INTERNAŢIONALE

Lipsa de scrupule a imperialiştilor care remilitarizează Germania Occidentală. — Fapte care vorbesc despre rapida prăbuşire a prestigiului puterilor imperialiste în frunte cu U.S.A.

Acum câteva zile o telegramă ne aducea ştirea că guvernul dela Bonn pregăteşte întocmirea listelor de recrutare.

Aşa dar este vorba de organizarea oficială în Germania Occidentală, sub patronajul imperialiştilor americani şi englezi, a unui nou Wehrmacht. Militarismul german este renăscut folosindu-se „cadrele" hoardelor hitleriste care au semănat ani de zile, dealungul şi dealatul Europei, ruine şi moarte. Scopurile urmărite prin refacerea potenţialului de război în Germania Occidentală sunt evidente şi dealtfel imperialiştii nici nu mai fac eforturi serioase pentru a le ascunde. Ceeace caracterizează acum politica americană faţă de Germania Occidentală este graba, febrilitatea cu care se cere marionetelor dela Bonn să pună la dispoziţie carnea de tun necesară unei noi aventuri războinice nebuneşti spre Răsărit.

Mc. Cloy, comisarul american bate din picior şi ordonă lui Adenauer ca „lucrurile să fie grăbite".

Adenauer, la rândul său, trimite de urgenţă în Statele Unite pe ministrul „economiei naţionale" să negocieze cu rechinii din Wall-Street şi să le expună pretenţiile colegilor lor din Ruhr.

Ce cere emisarul fabricanţilor de moarte din Ruhr stăpânilor americani? Bineînţeles mână liberă şi credite substanţiale. Drumul acesta e bătătorit. Aşa a fost doar înarmat şi Hitler de imperialiştii anglo-americani. Şi, dat fiind că este vorba de aceiaşi oameni de afaceri germani (minus cei care au murit de moarte naturală, celalţi fiind toţi reabilitaţi şi repuşi în „drepturi") bancherii americani se grăbesc să le sară în ajutor. „Bank of America" îşi deschide o sucursală la Dusseldorf şi mari sume de bani sunt şi vor mai fi pompate pentru reînarmarea Germaniei Occidentale.

Acum, când problema armelor a intrat pe vechiul făgaş, se ridică în mod presant problema oamenilor care să mânuiască aceste arme. S'a început prin asigurarea „cadrelor" viitoarei armate pentru care întocmeşte Adenauer liste de recrutare.

Au fost renăscute şi ajutate să se desvolte organizaţiile fasciste. Au fost rechemaţi pe scară largă în activitate criminalii de război, generalii hitlerişti, călăii din S.S. Trecutul de crime este dat uitării şi fasciştii sunt încurajaţi să lasă din nou la drumul mare.

Conştienţi de „înalta" preţuire de care se bucură, ofiţerii hitlerişti pun condiţii de acceptarea cărora leagă trecerea lor în solda ocupanţilor americani. Iată una din aceste condiţii, primită bine înţeles de imperialiştii americani: nici un ofiţer superior german să nu mai fie acuzat pentru „pretinse defecte ale naţional-socialismului".

In jurul unui grup de ofiţeri hitlerişti, şefi ai fostei divizii „Gross Deutschland", s'a creat organizaţia fascisto-militară „Bruderschaft". Organizaţia e „secretă". Secretă nu pentrucă în activitatea sa criminală s'ar izbi de opreliştile guvernanţilor dela Bonn sau ale autorităţilor de ocupaţie. Nu, ci pur şi simplu pentrucă aşa e mai „romantic". La fel a procedat şi Hitler la început şi trucul a prins.

Ce vor hitlerişti din „Bruderschaft"? „Să răzbune onoarea armatei germane" care, pretind ei, n'a fost înfrântă, dezastrul ei datorându-se unor „surde maşinaţii politice". Nu s'ar putea spune că domnii ofiţeri hitlerişti au o memorie prea bună de vreme ce au uitat aşa de repede Stalingradul şi nimicitoarele lovituri ale Armatei Sovietice care au urmat, culminând cu zdrobirea armatei naziste sub zidurile Berlinului.

O altă organizaţie, „Corpul german liber", creaţia unor aviatori hitlerişti, a împins îndrăzneala până acolo încât nu a ezitat să înscrie în programul său cele 25 de puncte ale statutului partidului naţional-socialist. Dar s'a mers şi mai departe. Imperialiştilor americani le arde gura după mercenari şi au dat, deaceea, la o parte orice scrupul. Ei au luat sub aripa lor ocrotitoare pe foştii S.S. A apărut pur şi simplu o asociaţie a foştilor S. S.

Ne aducem aminte că S.S.-ul a fost condamnat în întregime ca o organizaţie criminală de Tribunalul Popoarelor dela Nürnberg. Dar oare mai poate avea acest fapt vreo greutate în ochii acelora care în Coreea întrec în bestialitate şi cruzime chiar pe înaintaşii lor din S. S.? Dece să nu fie şi ei reabilitaţi şi puşi la treabă când din viitoarele lor crime se pot aduna în safeurile băncilor lui Morgan, Dupont de Nemours sau Rockefeller alte grămezi de aur şi dolari?

Fasciştii germani trăesc foarte bine, după cum se vede, cu Adenauer şi cu ceilalţi lachei ai ocupantului. Situaţia de acum nu-i poate mulţumi însă. Sunt convinşi hitlerişti că actuala echipă se va uza repede şi atunci pe scena politică în prim plan îşi vor face loc ei pentru a împinge poporul german spre o nouă catastrofă naţională.

Fabricanţii de tunuri din Ruhr îşi freacă mâinile şi lucrează acum fără îndoială la confecţionarea nu numai a armelor ucigaşe dar şi a unui alt Hitler care, speră ei, va avea mai mult noroc decât primul.

Dar se înşeală şi ei şi stăpânii lor americani. Se înşală pentrucă istoria nu i-a învăţat nimic, pentrucă în general sunt incapabili să priceapă lecţiile istoriei.

Poporul german în marea lui majoritate nu se va mai lăsa târît într'o nouă aventură sângeroasă. El este pentru pace şi prietenie cu toate celelalte popoare. El doreşte şi luptă pentru o Germanie unită, demilitarizată, democratică şi iubitoare de pace. Ne-o dovedeşte succesul referendumului popular împotriva remilitarizării, ne-o dovedeşte amploarea uriaşă a mişcării pentru încheerea unui tratat de pace just care să aibă la bază înţelegerea germanilor din Apus cu germanii din Răsărit şi înţelegerea celor cinci puteri.

Intr'o declaraţie adoptată de Comitetul Central pentru organizarea referendumului popular împotriva remilitarizării şi pentru încheerea tratatului de pace cu Germania în anul 1951 se demască răspicat complotul imperialist împotriva păcii.

„Adenauer şi Schumacher — se spune în declaraţie — au fost de acord cu intenţia de a se pregăti Germaniei Occidentale o reglementare asemănătoare cu cea pentru Japonia iar această nouă provocare este numită cu neruşinare tratat de pace.

Poporul german nu va urma această cale!"

Pe măsură ce se accentuiază caracterul aventurier al politicii americane, pe măsură ce se înmulţesc presiunile şi ameninţările provocatoare de război împotriva popoarelor mari sau mici, creşte rezistenţa masselor, creşte unitatea şi hotărîrea lor în lupta pentru respingerea şantajului imperialist.

Si nu e vorba de o ţară sau alta, de un popor sau altul, ci pur şi simplu acest fenomen este general. Iată, de pildă, Iranul. De luni de zile se exercită puternice presiuni din partea imperialiştilor americani şi englezi pentruca Iranul să renunţe la

Nicolae Popescu

(Continuare în pag. 4-a)

LA CAPĂTUL INSUFLEŢITELOR STRĂDANII...

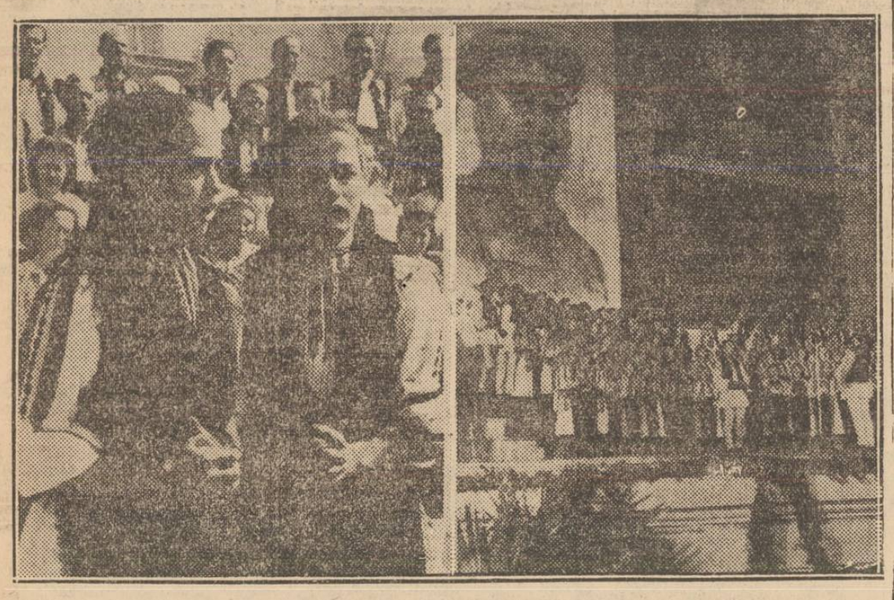

In clişeu, stânga: Solistele surori Maria şi Marina Avram dela Căminul Cultural din comuna Poplaca clasate pe locul I. — dreapta: Corul căminului cultural din com. Săliişte, regiunea Sibiu, care a primit cupa pentru cor şi un premiu în valoare de 200.000 lei, la concursul pe ţară, între echipele artistice de amatori ale căminelor culturale.

...„Premiul I, solişti vocali: Maria şi Marina Avram din căminul cultural comuna Poplaca, regiunea Sibiu"...

La auzul acestor două nume, liniştea ce domnea în sala de festivităţi a căminului cultural „Ion Negulici" unde a avut loc decernarea cupelor şi premiului I. participanţilor la concursul artistic pe ţară, s'a spart dintr'o dată. Ropote nesfârşite de aplauze au acoperit cuvintele preşedintelui comisiei centrale a concursului care citea lista participanţilor.

Intocmai cum s'a desfăşurat concursul pe ţară dintre echipele artistice de amatori ale căminelor culturale, sub semnul prieteniei şi al înfrăţirii, tot astfel a decurs şi solemnitatea decernării cupelor şi premiului I. Membrii echipelor artistice amatoare ale căminelor culturale nu s'au mulţumit doar să răsplătească cu vii aplauze pe cei premiaţi. Ei au format un cordon imens din sala de festivităţi şi până în stradă, manifestând prin ovaţii prelungite şi arătându-

Sandu Naumescu

(Continuare în pag. 4-a)

INSEMNĂRI

„...AL DOILEA OM..."

Pe colinele blânde care înconjoară staţiunea băilor Govora, soarele de toamnă cade, pe înserat, tot mai galben, mai palid.

La ora aceasta, terminându-şi odihna, ies muncitorii pe aleile cu flori roşii şi miresme tari. Unii în grupuri, discutând, alţii singuri, în căutarea unei bănci

Niciodată n'am avut ca acum, aici, impresia că fiecare om înseamnă un bogat şi interesant material de viaţă, că fiecare, cu munca, ţelurile, visurile şi traiul lui, este un personaj deosebit de roman, este, în sine, un roman întreg. Un roman realist, adică un episod de viaţă trăită, încadrat în marea şi activa viaţă socială de azi.

Pentru fiecare om pe care-l întâlnesc aici, venit să-şi îngrijească sănătatea, nu constituie o preocupare numai problemele vieţii lui particulare, ci toate problemele de azi, din lumea aceasta, de care depinde mai mult soarta lui, — ori unde s'ar pune ele, — decât de măruntele lui chestiuni personale.

Imi aduc aminte că, în unele piese de teatru, după ce sunt înşirate cu nume şi pronume, personagiile principale, se enumeră pe la sfârşit şi apar apoi pe scenă: întâiul om, al doilea om, al treilea om.

Cu obsesia acestei amintiri de lecturi şi spectacole, de câte ori întâlnesc pe-aici un om al muncii îmi vine să-l număr, să-l încadrez în acţiunea vieţii de-aici cu menţiunea: întâiul om, al doilea om...

Oameni adevăraţi

Azi „al doilea om" a fost un băiat tânăr, blond, cu părul rebel deasupra frunţii, care nu se lăsa deloc făcut cărare ci se resfira într'un evantaliu rar şi auriu.

Zic „al doilea om" fiindcă e al doilea pe care l-am întâlnit azi dimineaţă, şi fiindcă nu ştiu cum îl cheamă. Nu-i ştiu numele nici acum, după ce ne-am cunoscut, căci şi l-a spus cu timiditate iar eu m'am jenat să-l întreb a doua oară. Desigur că asta nu i-ar fi plăcut nici lui

Am stat însă prieteneşte de vorbă pe-o bancă. Vârfurile brazilor drepţi foşneau deasupra noastră de-o boare de vânt; o ciocănitoare, parcă la fel de cenuşie ca şi coaja fagului bătrân încerca o scorbură, bătând cu ciocul, punctat, ca şi când ar fi la un telegraf.

In faţa noastră, priveliştea se desfăşura singură, după legile naturii, neturburată

„Al doilea om", purta pe piept deasupra inimii decoraţia lui cu panglică roşie. Cum vă spusei era un băiat tânăr. Şi m'a tentat să tai paginile necitite ale acestui roman, adică ale acestei vieţi însemnată cu o asemenea preţioasă distincţie.

E, de undeva, din Munţii Cernei. Lucrează în munţi la o fabrică de butoae. Specialitatea lui este să facă funduri de butoae.

De ce decoraţia?

A ajuns printr'o inovaţie proprie să sporească producţia cu 300 la sută. Acolo, între păduri, departe de forfota lumii, el şi-a pus această problemă, a fost preocupat de ea. Nu s'a mulţumit să muncească obişnuit. A vroit o valorificare a fiinţei lui, a puterii lui de a creia, de a da ceva nou. Şi a izbutit.

Nu mai era un oarecare muncitor în lemn, izolat într'o pădure. Partidul îi deschisese un drum nou, şi el a pornit cu avânt şi energie tinerească.

Acum, urmăreşte, lucrează la altă invenţie. Omul merge înainte, nu-şi bălăbăneşte pur şi simplu decoraţia pe piept.

„Al doilea om" e unul dintre cei dintâi.

Demostene Botez

UN MARE FILM BULGAR: „KALIN VULTURUL"

Zilele trecute poporul bulgar a sărbătorit a şaptea aniversare a eliberării sale de sub jugul fascist de către Armata Sovietică.

In istoria poporului bulgar nu este însă prima oară când poporul rus l-a ajutat să scape de sub oprimarea cotropitorilor.

In 1876 jugul turcesc împinse poporul la revoltă. Kalin Videnov-Vulturul, conduce insurecţia împotriva dominaţiei otomane. Poporul nu este bine organizat; îi lipseşte un stat major puternic. Revolta este reprimată cu cruzime, iar credincioşii fii ai poporului sunt asvârliţi în închisorile turceşti din Asia Mică.

Atunci, ca şi acum şapte ani, salvarea poporului bulgar a venit dela Răsărit, dela poporul-frate rus. Alungând pe cotropitori, ruşii scapă poporul bulgar de sub jugul otoman. In ciuda tratatului de pace, prizonierii nu sunt eliberaţi din închisori. Autorităţile turceşti refuză să-l elibereze pe Kalin-Vulturul care arde de nerăbdare să-şi revadă Patria.

De atunci s'au scurs 15 ani... Kalin se află deţinut pe Insula Neagră, muncind cot la cot cu criminali şi răufăcători, purtând încă în suflet un dram de speranţă.

Printr'o fericită întâmplare, fiica consulului Franţei îi înlesneşte să evadeze de pe insulă. Cu un paşaport fals, Kalin ajunge în Patria lui iubită, în satul său natal. Aici însă îl aşteaptă mari decepţii; libertatea pentru care el a luptat şi a suferit este sugrumată de ciocoi.

Kalin se alătură social-democraţilor cari luptau pentru o viaţă mai bună a poporului. Kalin, prin popularitatea de care se bucura, devine un pericol pentru îmbuibaţii agresori, mai ales în pragul alegerilor. Kalin trebuia înlăturat cu orice preţ. Chiar în seara zilei în care capii reacţiunii au plănuit înlăturarea neînfricatului luptător pentru libertate, un glonţ îi curmă viaţa pe când se afla la mormântul soţiei.

Această mârşavă acţiune nu are efectul scontat de cei ce au pus-o la cale. Poporul strâns la căpătâiul lui Kalin este mai hotărît ca oricând să continue lupta nobilă pentru libertate, pentru care Kalin şi-a dat viaţa.

★

Filmul „Kalin Vulturul" reuşeşte să redea un fragment din lupta pentru libertate a poporului bulgar, care în momentele cele mai grele nu a descurajat, a ştiut să lupte cu hotărîre împotriva opresorilor din afară sau dinlăuntrul ţării.

O scenă din filmul „Kalin Vulturul"

Rolul lui Kalin Vulturul este interpretat, cu multă pricepere, de Ivan Dimov, artist al poporului. Actorul reuşeşte să creeze chipul unui mare luptător, fără a folosi gesturi grandilocvente, reţinut, sobru.

Chipul expresiv al actorului redă de multe ori sentimentele resimţite de erou mai bine decât ar fi putut-o face cu ajutorul graiului. Astfel ,amintim scena de pe colina care străjuieşte satul său natal, când pe faţa lui Kalin se poate citi cu uşurinţă fericirea intensă resimţită la revederea locurilor unde a copilărit.

O altă scenă bine realizată este cea în care Kalin, după evadare, deschide fereastra clădirii unde se adăposteşte, respirând adânc, cu nesaţ aerul proaspăt al dimineţii. Spectatorul observă dragostea de viaţă, de aer, de soare, de libertate a eroului.

Boris Borozanov, regisorul filmului, se dovedeşte în filmul „Kalin Vulturul" a fi iscusit mai ales în redarea atmosferei epocii dela sfârşitul secolului XIX, precum şi în meşteşugul amănuntului.

Astfel galbenii pe care Cerne îi primeşte pentru a plăti pe asasinul lui Kalin, număraţi cu mână tremurândă, desvăluie sugestiv caracterul hidos al ciocoilor cari nu se pot despărţi uşor de câţiva galbeni nici atunci când cheltuirea lor îi ajută să scape de un duşman periculos.

Un alt amănunt este cel pe care regisorul îl prinde în tipografia social-democraţilor, când, în timp ce redactorul îi citeşte în ultimă formă un înflăcărat articol, ucenicul ascultă luminat, cu ochii mari, continuând totuşi să lucreze.

Muzica lui Paraschiev Hagiev subliniază sugestiv unele pasagii ale filmului. Este reuşită transpunerea în muzică a tristeţei care apasă deţinuţii din Insula Neagră sau dragostea de viaţă, de aer, de soare pe care Kalin o resimte în prima dimineaţă după evadare.

Filmul „Kalin Vulturul", premiat la festivalul cinematografic internaţional dela Karlovy Vary din anul acesta, dovedeşte că cinematografia bulgară are frumoase posibilităţi create în anii bulgariei libere, inauguraţi la 9 Septembrie 1944.

Alexandru Drucar